

Brüssel, 3. juuli 2025
(OR. en)

11200/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0204 (NLE)

ECOFIN 943
UEM 383
FIN 818
ECB
EIB

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	2. juuli 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 379 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse 4. mai 2022. aasta rakendusotsust (EL) (ST 8091/22 INIT; ST 8091/22 ADD 1) Bulgaaria taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 379 final.

Lisatud: COM(2025) 379 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 2.7.2025
COM(2025) 379 final

2025/0204 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse 4. mai 2022. aasta rakendusotsust (EL) (ST 8091/22 INIT; ST 8091/22 ADD 1) Bulgaaria taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

{SWD(2025) 179 final}

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse 4. mai 2022. aasta rakendusotsust (EL) (ST 8091/22 INIT; ST 8091/22 ADD 1) Bulgaaria taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu,¹ eriti selle artikli 20 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Pärast seda, kui Bulgaaria esitas 15. oktoobril 2021 riikliku taaste- ja vastupidavuskava, esitas komisjon nõukogule selle kohta oma positiivse hinnangu. Nõukogu kiitis positiivse hinnangu heaks nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsusega². Seda nõukogu rakendusotsust muudeti 8. detsembril 2023³.
- (2) 16. aprillil 2025 esitas Bulgaaria komisjonile põhjendatud taotluse, milles tegi ettepaneku muuta nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsust vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21 lõikele 1, sest taaste- ja vastupidavuskava ei ole objektiivsete asjaolude tõttu enam võimalik teatavas osas täita. Eelnevat arvestades on Bulgaaria esitanud oma muudetud taaste- ja vastupidavuskava.

REPowerEU peatükk, mis põhineb määruse 2021/241 artiklil 21c

- (3) REPowerEU peatükk sisaldab kolme uut reformi ja kaht uut investeringut. Reformi 1 („Juhtimisraamistik, et tegeleda energiaostuvõimetuse probleemiga ja valmistada jaemüügituru liberaliseerimiseks“) eesmärk on luua koordineerimisüksus, et tegeleda energiaostuvõimetuse probleemiga, kaitsta energiaostuvõimetuse suhtes haavatavaid tarbijaid ja võtta ettevalmistavaid meetmeid elektrienergia jaemüügituru liberaliseerimiseks. Reformi 2 („Uue taastuvenergia ja salvestusvõimsuse võrku ühendamise menetluste läbipaistvus“) eesmärk on suurendada uue taastuvenergia võimsuse võrku ühendamise menetluste läbipaistvust; selleks luuakse võrgu võimsuse vastuvõtukohti kajastav avalikult kättesaadav veebikaart. Reformi 3 („Tasakaalustamisturu toimimise parandamine ja tarbimiskaja võimaldamine“)

¹ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

² ST 8091/22 INIT; ST 8091/22 ADD 1.

³ ST 15837/23 INIT; ST 15837/23 ADD 1.

eesmärk on parandada Bulgaaria tasakaalustamisturu toimimist; selleks ühineb põhivõrguettevõtja ESO EAD platvormiga PICASSO (Platform for the International Coordination of Automated Frequency Restoration and Stable System Operation; e k sageduse automaatse taastamise ja stabiilse süsteemitalitluse rahvusvahelise koordineerimise platvorm), koostatakse analüüs ja vastu võetakse soovitusel tarbimiskaja meetmete hõlbustamise kohta. Investeeringu 1 abil luuakse infosüsteem, et hõlbustada energiaostuvõimetute ja vähekaitstud kodumajapidamiste kindlakstegemist ja kinnitada nende staatus. Investeering 3 on ette nähtud taastuvenergia ja elektrisõidukite kasutuselevõtuks sotsiaalteenuste osutamise valdkonnas.

- (4) REPowerEU peatükk sisaldab ka laiendatud meedet, st investeeringu 2 laiendatud meedet – taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia salvestamise riiklik taristu (RESTORE) –, mis mõjutab komponendi 4 (väheste CO₂ heitega majandus) investeeringut 8 (taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia salvestamise riiklik taristu (RESTORE)) ning mille eesmärk on võtta kasutusele võrgutasandi elektrisalvestusrajatised. REPowerEU peatükis sisalduv laiendatud meede suurendab oluliselt riiklikus taaste- ja vastupidavuskavas juba sisaldunud meetme ambitsioonikust.
- (5) Arvestades, et maksimaalse rahalise toetuse summat (578 533 524 eurot) vähendati kooskõlas taaste- ja vastupidavusraha määruse artikli 11 lõikega 2 ja pärast nõukogu rakendusotsuse muutmist 8. detsembril 2023, on Bulgaaria lisanud REPowerEU peatükki investeeringu 4 (taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise ja salvestamise uute võimsuste toetamine), mis oli juba esitatud nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsuses. Kõnealune meede oli selles rakendusotsuses kajastatud komponendi 4 („Väheste CO₂ heitega majandus“) investeeringuna 6 („Taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise ja salvestamise uute võimsuste toetamine“).

Taaste- ja vastupidavuskavas vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 21 tehtud muudatused

- (6) Bulgaaria taaste- ja vastupidavuskavasse objektiivsete asjaolude tõttu tehtud muudatused puudutavad 82 meedet.
- (7) Bulgaaria on selgitanud, et kaheksat meedet ei ole enam võimalik täita, kuna meetmete rakendamise maksumus on inflatsiooni tõttu märkimisväärselt suurenenud. See puudutab vastavalt järgmisi meetmeid: investeering 2 „Hariduse infrastruktuuri ajakohastamine“; investeering 3 „Digioskuste koolituse pakkumine ja täiskasvanuhariduse platvormi loomine“; investeering 1 „Programm majanduse taastamise ja ümberkujundamise kiirendamiseks teadusuuringute ja innovatsiooni kaudu“; investeering 6 „Sofia metrooliin nr 3“; reform 10 „Riigihanked“; investeering 1 „Pikaajalise hoolduse ajakohastamine“; investeering 2 „Abivahendite pakkumine püsiva puudega inimestele“; investeering 3 „Psühhiaatrilise ravi ajakohastamine ja arendamine“. Selle alusel on Bulgaaria taotlenud nimetatud meetmete muutmist. Kuna nende asjaolude tõttu on meetmete muutmine põhjendatud, tuleks nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsust vastavalt muuta.
- (8) Bulgaaria on selgitanud, et kuut meedet ei ole enam võimalik täita nõudluse ettenägematu puudumise tõttu. See puudutab vastavalt järgmisi meetmeid: investeering 7 „Geotermilistest energiaallikatest toodetud soojuse ja elektri koostootmise katseprojekt“; reform 1 „Põllumajandussektori strateegilise raamistiku ajakohastamine“; investeering 2 „Euroopa rongijuhtimissüsteemi rongisisised seadmed“; investeering 5 „Liiklusohutus“; investeering 4 „Turvateenuste kvaliteedi ja

jätksuutlikkuse parandamine“; investeering 6 „Hädaabinumbri 112 riikliku sidesüsteemi täiustamine“. Selle alusel on Bulgaaria taotlenud nimetatud meetmete muutmist. Kuna nende asjaolude tõttu on meetmete muutmine põhjendatud, tuleks nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsust vastavalt muuta.

- (9) Bulgaaria on selgitanud, et viit meedet ei ole enam võimalik täita ettenägematute juriidiliste probleemide tõttu. See puudutab vastavalt järgmisi meetmeid: investeering 1 „Ökosüsteemil põhineva lähenemisviisi integreerimine ja looduspõhiste lahenduste kohaldamine Natura 2000 alade kaitsesse“; investeering 1 „Raudteeveeremid“; investeering 1 „Veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide, sealhulgas 2 000–10 000 inimekvivalendiga linnastute reoveepuhastite ehitamise / ehituse jätkamise / rekonstrueerimise programm“; investeering 3 „Sotsiaalmajanduse areng“; investeering 4 „Sotsiaallabi ameti moderniseerimine“. Selle alusel on Bulgaaria taotlenud nimetatud meetmete muutmist. Kuna nende asjaolude tõttu on meetmete muutmine põhjendatud, tuleks nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsust vastavalt muuta.
- (10) Bulgaaria on selgitanud, et kuut meedet ei ole enam võimalik täita rakendamisel tekkinud ootamatute viivituste tõttu. See puudutab vastavalt järgmisi meetmeid: investeering 2 „Taastuvenergia toetus kodumajapidamistele“; investeering 3 „Energiatõhusate tänavavalgustussüsteemide toetamine“; investeering 5 „Saastevaba vesiniku tootmise katseprojektid“; reform 1 „Kättesaadav, tõhus ja prognoositav õigusemõistmine“; investeering 8: „Ruumiline seire, kontroll ja haldamine lennundus- ja kosmoseseirekeskuse (AMC) ajakohastamise kaudu“; investeering 9 „Paberkandjal registreid kasutavate haldusasutuste andmete digiteerimine“. Selle alusel on Bulgaaria taotlenud nimetatud meetmete muutmist. Kuna nende asjaolude tõttu on meetmete muutmine põhjendatud, tuleks nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsust vastavalt muuta.
- (11) Bulgaaria on selgitanud, et meetmete algse eesmärgi saavutamiseks on muudetud 17 meedet, et rakendada paremaid alternatiive. See puudutab vastavalt järgmisi meetmeid: investeering 1 „STEM-keskused ja innovatsioon hariduses“; investeering 4 „Noortekeskused“; reform 4: „Energiatõhususe ja taastuvenergia projektide edendamine energiaarvete abil“; reform 8: „Elektrituru liberaliseerimine“; reform 9: „Kliimanetraalsuse saavutamise tegevuskava“; investeering 1 „Toetus hoonete renoveerimiseks“; investeering 2 „Strateegia „Talust taldrikule“ protsesside digiteerimine“; reform 1 „Strateegiline transpordiraamistik“; reform 2 „Liiklusohutus“; reform 5 „Elektromobiilsus“; investeering 7 „Keskonnahoidlik liikuvus“; reform 2 „Veesektori reformi jätkamine“; reform 2 „Korruptsiooni tõkestamine“; reform 3 „Kohustusliku kohtuliku vahendamise kehtestamine“; investeering 2 „Tserebrovaskulaarsete haiguste sekkumisdiagnostika ja endovaskulaarse ravi tingimuste parandamine ja tingimuste tagamine tserebrovaskulaarsete haiguste endovaskulaarse ravi spetsialistide kraadiõppeks Bulgaarias“; investeering 5 „Tööhõiveameti moderniseerimine“; investeering 7 „Ambulatoorse ravi arendamine“. Selle alusel on Bulgaaria taotlenud nimetatud meetmete muutmist. Kuna nende asjaolude tõttu on meetmete muutmine põhjendatud, tuleks nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsust vastavalt muuta.
- (12) Bulgaaria on selgitanud, et muudeti 35 meedet, et rakendada paremat alternatiivi, mis võimaldab vähendada halduskoormust ning saavutada samal ajal asjaomase meetme eesmärgid. See puudutab vastavalt järgmisi meetmeid: reform 1 „Koolielse ja koolihariduse ning elukestva õppe reform“; reform 1 „Teadusuuringute ja innovatsiooni arendamise ühine poliitika“; investeering 2 „Bulgaaria Teaduste

Akadeemia innovatsioonisuutlikkuse suurendamine“; investeering 1 „AttractInvestBG“; investeering 2 „Majanduse ümberkujundamise programm“; reform 6 „Taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise edendamine“; reform 7 „Vesinikutehnoloogiate ning vesiniku tootmise ja tarnimise potentsiaali ärakasutamine“; reform 10 „Energiasektori dekarboniseerimine“; reform 11 „Riigi omanduses olevate ettevõtete juhtimise parandamine energiasektoris“; investeering 4 „Elektrienergia ülekandevõrgu digiüleminek“; investeering 8 „Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia salvestamise riiklik taristu (RESTORE)“; investeering 1 „Põllumajanduse tehnoloogilise ja ökoloogilise ülemineku edendamise fond“; reform 1 „Tõhusa poliitika- ja õigusraamistiku väljatöötamine ja rakendamine“; reform 2 „Raadiosagedusspektri tõhus kasutamine“; investeering 1 „Digitaristu ulatuslik kasutuselevõtt“; investeering 2 „Digitaalse TETRA-süsteemi ja raadiolevivõrgu ehitamine, arendamine ja optimeerimine“; reform 3 „Kestlik linnaliikuvus“; reform 4 „Integreeritud ühistransport“; reform 4 „Maksejõuetusmenetluste tugevdamine“; reform 5 „Bulgaaria ehitussektori digireform“; reform 6 „Registri reform e-valitsuse potentsiaali ärakasutamiseks“; reform 7 „Riigi omanduses olevate ettevõtete juhtimisraamistiku parandamine“; reform 8 „Rahapesuvastase raamistiku tugevdamine“; investeering 1 „Kohtute ühtse infosüsteemi tugevdamine ja edasiarendamine“; investeering 2 „Peamiste kohtuprotsesside digiteerimine halduskohtus“; investeering 3 „Prokuratuuri info- ja sideinfrastruktuuri ümberkujundamine“; investeering 6 „Ehitusteabe modelleerimise kasutuselevõtu katseetapi toetamine“; investeering 11 „Taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks piisava teabe- ja halduskeskkonna tagamine“; reform 1 „Miinimumsissetuleku kava reform“; reform 2 „Sotsiaalteenuste reform“; investeering 6 „Kultuuri- ja loomesektorite arendamine“; investeering 7 „Muuseumide, raamatukogude ja arhiivide kogude digiteerimine“; reform 1 „Tervishoiusektori strateegilise raamistiku ajakohastamine“; reform 3 „Tervishoiusektori elukutsete atraktiivsuse suurendamine ja tervishoiutöötajate tasakaalustatuma jaotuse edendamine kogu territooriumil“; komponendi 13 (REPowerEU peatükk) investeering 4 „Taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise ja salvestamise uute võimsuste toetamine“. Selle alusel on Bulgaaria taotlenud nimetatud meetmete muutmist. Kuna nende asjaolude tõttu on meetmete muutmine põhjendatud, tuleks nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsust vastavalt muuta.

- (13) Pärast meetmete väljajätmist vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 21 on Bulgaaria lisaks esitanud taotluse võtta kasutusele meetmete väljajätmise ja nende rakendamise taseme alandamise tõttu vabanenud vahendid, et lisada neli uut meetet ja tõsta üheksa meetme rakendamise taset. See puudutab vastavalt järgmisi meetmeid: investeering 9 „Toetuskava – eluhoonete rekonstrueerimine“; investeering 8 „Raudtee ja õhuliinide seire ja hoolduse seadmed“; investeering 9 „Raudteetaristu renoveerimine“; investeering 10 „Sofia metroo uued veeremid“; investeering 2 „Majanduse ümberkujundamise programm“; investeering 1 „Raudteeveeremid“; investeering 6 „Sofia metrooliin nr 3“; investeering 7 „Keskkonnahoidlik liikuvus“; reform 10 „Riigihanked“; investeering 4 „Turvateenuste kvaliteedi ja jätkusuutlikkuse parandamine“; investeering 2 „Tserebrovaskulaarsete haiguste sekkumisdiagnostika ja endovaskulaarse ravi tingimuste parandamine ja tingimuste tagamine tserebrovaskulaarsete haiguste endovaskulaarse ravi spetsialistide kraadiõppeks Bulgaarias“; investeering 3 „Psühhiaatrilise ravi ajakohastamine ja arendamine“; investeering 4 „Õhukiirabisüsteemi loomine“.

Eesmärkide ja sihtide jaotus

- (14) Eesmärkide ja sihtide jaotust osamaksetes tuleks muuta, et võtta arvesse kavas tehtud muudatusi ja Bulgaaria esitatud soovituslikku ajakava.
- (15) Esialgne taaste- ja vastupidavuskava tuleks tervikuna ümber kavandada, mille tulemusena ilmselt liidetakse maksetaotlused.

Komisjoni hinnang

- (16) Komisjon andis määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud hindamiskriteeriumidest lähtudes muudetud taaste- ja vastupidavuskavale oma hinnangu.
- (17) Komisjon leiab, et Bulgaaria esitatud muudatused ei mõjuta nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsuses ST 8091/22 INIT; ST 8091/22 ADD1 (Bulgaaria taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta) antud positiivset hinnangut taaste- ja vastupidavuskava asjakohasusele, tulemuslikkusele, tõhususele ja sidususele artikli 19 lõike 3 punktides a, c, g ja h sätestatud hindamiskriteeriumide alusel.

Kõigi või suure osa riigipõhistes soovitustes kindlaks tehtud probleemide lahendamine

- (18) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 aitab muudetud taaste- ja vastupidavuskava eeldatavasti tulemuslikult lahendada kõiki või suurt osa probleemidest (hinne A), mis on kindlaks tehtud Bulgaariale esitatud asjakohastes riigipõhistes soovitustes, sealhulgas nende eelarveaspektides, või probleemidest, mis on kindlaks tehtud muudes asjakohastes dokumentides, mille komisjon on Euroopa poolaasta raames ametlikult vastu võtnud.
- (19) Lähtudes kõigi asjakohaste riigipõhiste soovituste rakendamisel tehtud edusammude hindamisest Euroopa poolaasta 2025. aasta tsükli raames, ei ole riigipõhistes soovitustes käsitletud valdkondades – nt energiasüsteemi ümberkujundamine, kestlik transport, tervishoid, haridus ja oskused, digipööre ja ettevõtluskeskkonna teatavad osad – märkimisväärsed edusamme tehtud.
- (20) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis aitavad tulemuslikult lahendada kõiki või suurt osa majanduslikest ja sotsiaalsetest probleemidest, mida on kirjeldatud riigipõhistes soovitustes, mille nõukogu on Bulgaariale Euroopa poolaasta raames esitanud, eelkõige sellistes valdkondades nagu sotsiaalne kaasamine, haridus ja oskused, dekarboniseerimine, digipööre ja ettevõtluskeskkond ning tervishoid.
- (21) REPowerEU peatükk aitab eeldatavalt suurendada kava ambitsioonikust asjaomaste riigipõhiste soovituste elluviimisel energiasüsteemi ümberkujundamise ja rohepöörde valdkonnas, eeskätt riigipõhised soovitused 2020.3.5, 2020.3.6 ja 2020.3.7 (suunata investeeringuid rohe- ja digipöördesse, eeskätt energia ja ressursside keskkonnasõbralikku ja tõhusasse tootmisse ja kasutamisse, keskkonnataristusse ja kestlikku transporti, et soodustada majanduse järkjärgulist dekarboniseerimist, sh söekaevanduspiirkondades) ning 2024.4 (vähendada sõltuvust fossiilkütustest ja kiirendada rohepööret, tagades piisava energiasalvestusvõimsuse ja parandades elektrivõrgutaristut). Samuti aitab REPowerEU peatükk täita riigipõhist soovitust 2024.4.2 (tegeleda energiaostuvõimetuse probleemiga) ja 2023.3.5 (suurendada energiatõhusust).

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

- (22) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile d ja V lisa kriteeriumile 2.4 tagatakse muudetud taaste- ja vastupidavuskavaga eeldatavasti, et

ükski taaste- ja vastupidavuskavas sisalduv reformide ja investeerimisprojektide elluviimise meede (hinne A) ei kahjusta oluliselt keskkonnamärgide saavutamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852⁴ artikli 17 tähenduses (olulise kahju ärahoidmise põhimõte).

- (23) Muudetud taaste- ja vastupidavuskavaga tehtud muudatused ei mõjuta algsele taaste- ja vastupidavuskavale selle hindamiskriteeriumi puhul antud positiivset hinnangut.
- (24) REPowerEU peatükki lisatud uute reformide ja investeeringute puhul esitas Bulgaaria teabe iga meetme süstemaatilise hindamise kohta olulise kahju ärahoidmise põhimõtte alusel kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamist käsitlevate tehniliste suunistega (C/2023/111). Esitatud teave võimaldab järeldada, et muudetud kava peaks tagama, et ükski meede ei tekita olulist kahju.

Panus REPowerEU eesmärkide saavutamisse

- (25) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile da ja V lisa kriteeriumile 2.12 peaks REPowerEU peatükk suures ulatuses (hinne A) tulemuslikult kaasa aitama energiapuudusele, liidu energiasüsteemi mitmekesistamisele, taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu, energiatõhususe ja energiasalvestusvõimsuse suurendamisele või fossiilkütustest sõltuvuse vajalikule vähendamisele enne 2030. aastat.
- (26) Laiendatud ja uute meetmete rakendamisega aidatakse eeldatavalt otseselt kaasa määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punktides b, c ja e sätestatud REPowerEU eesmärkide saavutamisele. Reform 1, mis hõlmab juhtimisraamistiku loomist, et tegeleda energiaostuvõimetuse probleemiga ja valmistada jaemüügituru liberaliseerimiseks, ning investeering 1, mis on seotud riikliku infosüsteemi loomisega energiaostuvõimetute ja vähekaitsitud kodumajapidamiste jaoks, aitavad tegeleda energiaostuvõimetuse probleemiga vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punktile c. Reform 2 aitab võrku ühendamise menetluste läbipaistvuse suurendamisega eeldatavasti hõlbustada ja kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu ning seega saavutada määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punktis b sätestatud eesmärgi. Reform 3, mille eesmärk on parandada tasakaalustamisturu toimimist ja võimaldada tarbijate jaoks, aitab saavutada määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punktis e sätestatud eesmärgi lahendada riigisisese ja piiriülese energiaülekande ja -jaotuse kitsaskohad. Elektrienergia salvestamisse tehtavate investeeringute toetamisega aitavad investeeringud 2 ja 4 saavutada eesmärgi toetada elektrienergia salvestamist ja kiirendada taastuvate energiaallikate integreerimist⁵. Investeering 3, mis on seotud solaar-fotoelektriliste süsteemide paigaldamise ja elektrisõidukite kasutuselevõttuga sotsiaalhoolekandetasutustes, aitab saavutada nii eesmärgi toetada heiteta transporti⁶ kui ka eesmärgi kiirendada taastuvenergia kasutuselevõttu⁷.

Piiriülese või mitut riiki hõlmava mõõtmise või mõjuga projektid

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

⁵ Määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punkt e.

⁶ Määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punkt e.

⁷ Määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõike 3 punkt b.

- (27) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile d ja V lisa kriteeriumile 2.13 peaksid REPowerEU peatükis sisalduvad meetmed olema suures ulatuses (hinne A) piiriülese või mitut riiki hõlmava mõõtme või mõjuga.
- (28) Enamikul Bulgaaria REPowerEU peatükis sisalduvatel meetmetel on piiriülene või mitut riiki hõlmav mõõde või mõju.
- (29) Mitut riiki hõlmava ja piiriülese mõõtmega investeeringutega toetatakse elektrifitseerimist, edendatakse taastuvenergia tootmist ja taastuvate energiaallikate integreerimist võrku; see omakorda aitab vähendada riigis nõudlust fossiilkütuste järele. Nende meetmete kogukulud on kokku 495 753 906 eurot, mis moodustab rohkem kui 30 % REPowerEU peatüki hinnangulistest kuludest.

Piiriülese või mitut riiki hõlmava mõõtme või mõjuga REPowerEU meede	Kulud (miljonites eurodes)	Rahaline osalus
Laiendatud meede: taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia salvestamise riiklik taristu (RESTORE)	120,7	24 %
Solaar-fotoelektriliste süsteemide paigaldamine ja elektrisõidukite kasutuselevõtt sotsiaalhoolekandeesutustes	33	7 %
Taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise ja salvestamise uute võimsuste toetamine	342	68 %

- (30) Nende meetmetega vähendatakse sõltuvust fossiilkütustest nii riigi kui ka ELi tasandil, mis õigustab hinnangut, et need REPowerEU peatükis sisalduvad meetmed peaksid olema suures ulatuses (hinne A) piiriülese või mitut riiki hõlmava mõõtme või mõjuga.

Rohepöörde, sealhulgas elurikkuse toetamine

- (31) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile e ja V lisa kriteeriumile 2.5 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Kliimaeesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 49,9 % muudetud taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest ja 99,5 % REPowerEU peatükis sisalduvate meetmete hinnangulisest kogukulust, mis on arvutatud vastavalt määruse (EL) 2021/241 VI lisas esitatud metoodikale. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 17 on muudetud taaste- ja vastupidavuskava kooskõlas riiklikus energia- ja kliimakavas (2021–2030) sisalduva teabega.
- (32) Meetmed, mis on välja jäetud või mille rakendamise taset on alandatud, ei mõjuta kava üldist ambitsioonikust rohepöörde valdkonnas, samal ajal kui REPowerEU peatükiga on ette nähtud märkimisväärsed jõupingutused, et rohepööret Bulgaarias veelgi edendada, arvestades et kõik reformid ja investeeringud aitavad oluliselt vähendada sõltuvust fossiilkütustest ja hõlbustada taastuvate energiaallikate integreerimist.
- (33) Muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatükk, annab endiselt olulise panuse rohepöördesse, aitab kaasa liidu 2030. aasta kliimaeesmärkide

saavutamisele ning on samal ajal kooskõlas eesmärgiga jõuda ELis 2050. aastaks kliimaneutraalsuseni. REPowerEU meetmed aitavad rohepöördele eeldatavasti kaasa tänu sellele, et nendega edendatakse taastuvenergia integreerimist süsteemi ja aidatakse lahendada energiaostuvõimetuse probleemi.

Panus digipöördesse

- (34) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile f ja V lisa kriteeriumile 2.6 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa digipöördele või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Digieesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 20,6 % muudetud taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvutatud vastavalt kõnealuse määruse VII lisas esitatud metoodikale.
- (35) Nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsuses esitatud positiivne hinnang digipöördesse antavale panusele jääb kehtima. Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas on muudetud 19 digipöördega seotud meetet, välja on jäetud kaks digipöördega seotud meetet ning lisatud ei ole uusi digipööret soodustavaid meetmeid.

Kulud

- (36) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9 on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendused taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa kohta mõõdukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.
- (37) Esitatud teabe kohaselt nähtub uute REPowerEU meetmete ja selliste olemasolevate meetmete kuluproгноoside hinnangutest, mille muudatuste tõttu tuli kulusid uuesti hinnata, et enamik kuludest on mõistlikud ja põhjendatud. Ainult mõnel juhul oli kuluproгноoside tegemiseks kasutatud metoodika ja eelduste kohta esitatud vähe üksikasju, osaliselt meetmete uudsuse tõttu. See välistab selle hindamiskriteeriumi puhul hinde A. Lisaks olid teiste muudetud meetmete kuluproгноoside muudatused põhjendatud ja proportsionaalsed uute muudetud sihtidega ning neid toetasid üksikasjalikud arvutused ja tõendid ning seetõttu ei muutunud nende kuluproгноoside mõistlikkus ja põhjendatus võrreldes esialgse taaste- ja vastupidavuskavaga. Taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

Liidu finantshuvide kaitse

- (38) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile j ja V lisa kriteeriumile 2.10 on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas kavandatud kord ja käesolevas nõukogu rakendusotsuses sisalduvad täiendavad meetmed piisavad (hinne A), et tagada kõnealuse määruse alusel eraldatud vahendite kasutamisel korruptsiooni, kelmuste, pettuste ja huvide konflikti ärahoidmine, avastamine ja kõrvaldamine, ning see kord peaks eeldatavasti tulemuslikult vältima topeltrahastamist kõnealuse määruse alusel ja muudest liidu programmidest. See ei piira muude instrumentide ega vahendite kohaldamist liidu õiguse edendamiseks ja täitmise tagamiseks, sealhulgas korruptsiooni, kelmuste, pettuste ja huvide konfliktide

ärahoidmiseks, avastamiseks ja kõrvaldamiseks, ning liidu eelarve kaitsmiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2020/2092⁸.

- (39) Pärast eelmist hinnangut on komisjon saanud juurdepääsu teabele Bulgaaria auditi- ja kontrollisüsteemi tegeliku rakendamise kohta. See hõlmab esialgseid järeldusi liidu finantshuvide kaitset käsitlevast auditist, mille komisjon Bulgaarias läbi viis.
- (40) Seda teavet arvesse võttes leiab komisjon, et Bulgaaria taaste- ja vastupidavuskava sisekontrollisüsteem on üldiselt piisav.

Muud hindamiskriteeriumid

- (41) Komisjon leiab, et Bulgaaria esitatud muudatused ei mõjuta nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsuses (Bulgaaria taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta) antud positiivset hinnangut taaste- ja vastupidavuskava asjakohasusele, tulemuslikkusele, tõhususele ja sidususele artikli 19 lõike 3 punktides a, c, g ja h sätestatud hindamiskriteeriumide alusel.

Võrdõiguslikkus

- (42) Kava rakendamise ja järelevalve aspektide ning soolise võrdõiguslikkuse varasem kirjeldus kehtib jätkuvalt. Peale selle on investeeringu C13.I1 („Energiaostuvõimetute ja vähekaitstud kodumajapidamistega seotud infosüsteemi loomine“) ja reformi C13.R1 („Juhtimisraamistik, et tegeleda energiaostuvõimetuse probleemiga ja valmistuda jaemüügituru liberaliseerimiseks“) eesmärk tegeleda energiaostuvõimetute ja haavatavate tarbijate konkreetsete vajadustega, et neid tarbijaid sihipärase meetmete abil kaitsta.

Positiivne hinnang

- (43) Pärast seda, kui komisjon on andnud muudetud taaste- ja vastupidavuskavale positiivse hinnangu ja leidnud, et kava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele, tuleks kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ja V lisaga ette näha muudetud taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit teeb muudetud taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks kättesaadavaks.

Rahaline toetus

- (44) Bulgaaria muudetud taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki hinnanguline kogukulu on 6 174 106 145 eurot. Kuna muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on suurem kui Bulgaaria jaoks ette nähtud ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, peaks Bulgaaria muudetud taaste- ja vastupidavuskava jaoks eraldatud, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1755 artikli 4a ning määruse (EL) 2021/241 artikli 20 lõike 4 ja artikli 21a lõike 6 kohaselt arvutatud rahaline toetus olema 5 688 778 600 eurot.
- (45) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21a lõikele 5 esitas Bulgaaria 16. aprillil 2025 taotluse kõnealuse määruse artikli 21a lõikes 1 osutatud summa eraldamiseks, mis jaotatakse liikmesriikide vahel määruse (EL) 2021/241 IVa lisas esitatud

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 1).

metoodikas sätestatud näitajate alusel. REPowerEU peatükis sisalduvate määruse (EL) 2021/241 artikli 21c_lõike 3 punktides b–f osutatud meetmete hinnanguline kogukulu on 498 208 098 eurot. Kuna see summa on suurem kui Bulgaariale eraldatud jaotusosa, peaks Bulgaariale antav täiendav tagastamatu rahaline toetus võrduma jaotusosaga. See summa on 479 327 545 eurot.

- (46) Lisaks esitas Bulgaaria 28. veebruaril 2023 kooskõlas määruse (EL) 2021/1755⁷ artikliga 4a põhjendatud taotluse paigutada Brexitiga kohanemise reservist rahastusse ümber kogu allesjäänud esialgne eraldis summas 6 000 000 eurot. See summa tuleks teha kättesaadavaks REPowerEU peatükis sisalduvate reformide ja investeringute toetamiseks täiendava tagastamatu rahalise toetusena.
- (47) Bulgaaria, sealhulgas REPowerEU peatüki jaoks ettenähtud rahalise toetuse kogusumma peaks olema 6 174 106 145 eurot
- (48) Nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsust ST 8091/22 INIT; ST 8091/22 ADD 1 Bulgaaria taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta tuleks seepärast vastavalt muuta. Selguse huvides tuleks kõnealuse nõukogu rakendusotsuse lisa täies ulatuses asendada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu 4. mai 2022. aasta rakendusotsust Bulgaaria taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta muudetakse järgmiselt.

1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega.

„Artikkel 1

Taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmine

Bulgaaria muudetud taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks. Taaste- ja vastupidavuskava kohased reformid ja investeerimisprojektid, kava seire ja rakendamise kord ja ajakava (sealhulgas asjaomased tagastamatu rahalise toetuse maksmisega seotud eesmärgid ja sihid ning kavandatud eesmärkide ja sihtide saavutamise seotud näitajad) ning komisjonile asjakohaste alusandmete täielikult kättesaadavaks tegemise kord on esitatud käesoleva otsuse lisas.“

2) Artiklis 2 asendatakse lõige 1 järgmisega:

„1. Liit teeb Bulgaariale tagastamatu toetusena kättesaadavaks rahalise toetuse summas 6 174 106 145 eurot⁹. See toetus hõlmab järgmist:

- (a) 4 636 043 337 eurot, st 70 %, mis on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 31. detsembriks 2022;
- (b) 1 052 735 263 eurot, st 30 %, mis on võimalik siduda juriidiliste kulukohustustega 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023;

⁹ See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast seda, kui määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 sätestatud kuludest on maha arvatud Bulgaaria proportsionaalne osa, ning mis arvutatakse kõnealuse määruse artiklis 11 sätestatud metoodika kohaselt.

- (c) määruse (EL) 2021/241 artikli 21a lõike 6 kohaselt 479 327 545 eurot¹⁰ üksnes kõnealuse määruse artiklis 21c osutatud meetmete jaoks, välja arvatud artikli 21c lõike 3 punktis a osutatud meetmed;
- (d) 6 000 000 eurot, mis kantakse Brexitiga kohanemise reservist üle rahastusse.“

Artikkel 2
Adressaat

Käesolev otsus on adresseeritud Bulgaariale.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

¹⁰ See summa vastab rahaeraldise summale, mis jääb alles pärast seda, kui määruse (EL) 2021/241 artikli 6 lõikes 2 sätestatud kuludest on maha arvatud Bulgaaria proportsionaalne osa, ning mis arvutatakse kõnealuse määruse IVa lisas sätestatud meetodika kohaselt.